

บทที่ 3
วิธีการดำเนินการวิจัย

1. สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย คือ ทักษะของปลัดอำเภอมีความพึงพอใจต่อตำแหน่ง
นายอำเภอ โดยมีสมมติฐานย่อย ๆ

- (1) นายอำเภอเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
- (2) นายอำเภอเป็นผู้นำที่ดี
- (3) นายอำเภอมีความสามารถในการบริหารงาน
- (4) นายอำเภอได้รับการยอมรับจากสังคมสูง
- (5) สถานภาพของนายอำเภอยังมีความสำคัญในอนาคต
- (6) นายอำเภอสามารถบริหารงานสอดคล้องเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอนาคต

2. ตัวแปรที่จะทำการศึกษา

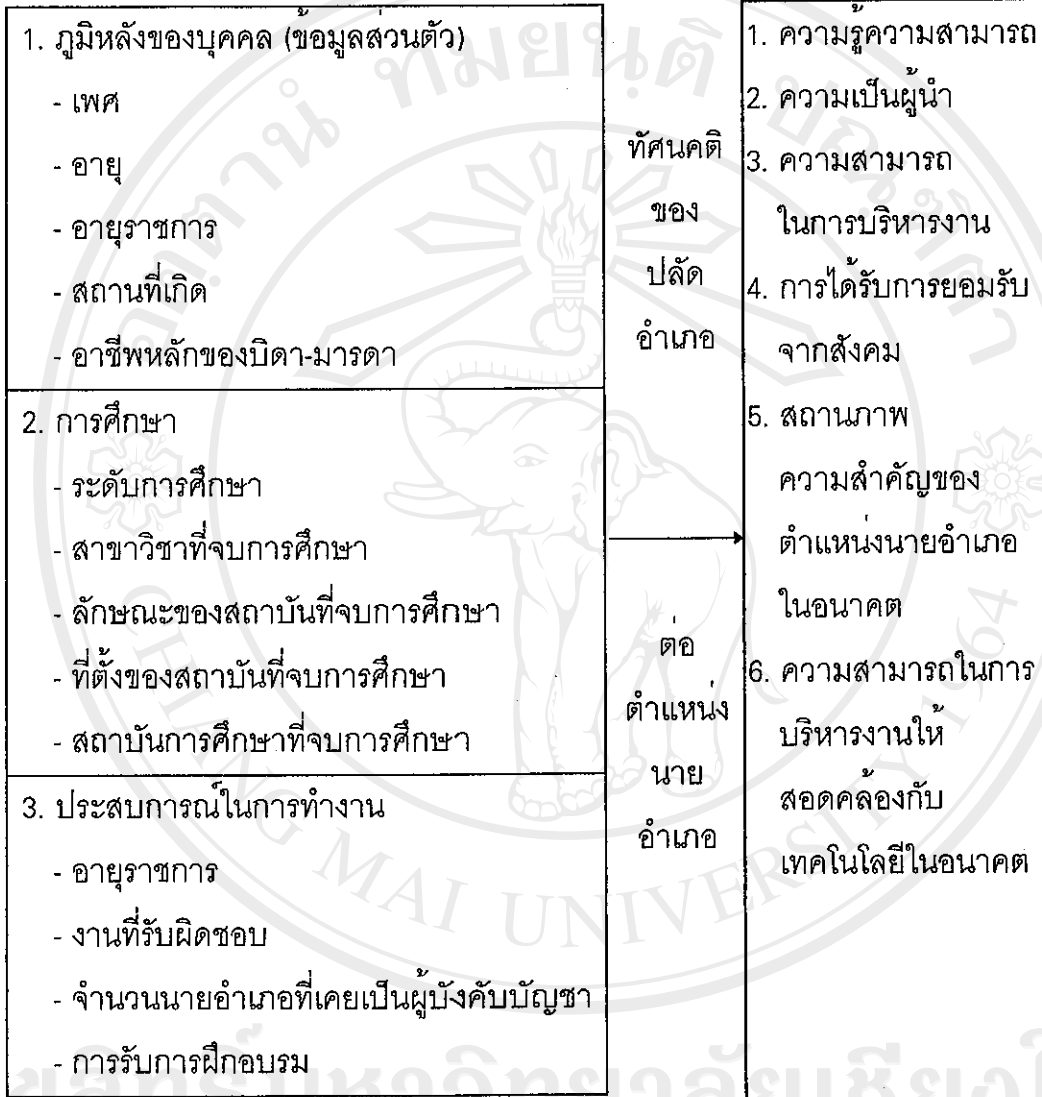
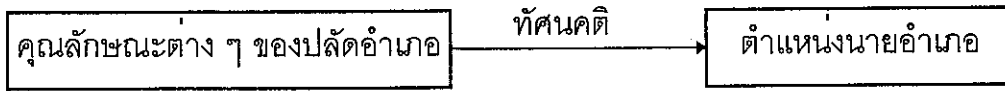
ตัวแปรที่จะใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ (1) ได้แก่ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุราชการ สถานที่เกิด อาชีพของบิดา มารดา (2) ข้อมูลทางการศึกษา เช่น ระดับการศึกษาสูงสุด สาขาวิชาที่จบ การศึกษา ลักษณะของสถาบันที่จบการศึกษา (เปิด ปิด ส่วนกลาง หรือ ภูมิภาค) (3) ข้อมูลจากประสบการณ์ในการทำงาน เช่น อายุราชการ งานที่รับผิดชอบปัจจุบัน จำนวน นายอำเภอที่เคยเป็นผู้บังคับบัญชา การฝึกอบรมต่าง ๆ หลักสูตรต่าง ๆ

2.2 ตัวแปรตาม คือทักษะของปลัดอำเภอต่อตำแหน่งนายอำเภอ

2.3 แผนภาพกรอบแนวความคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิแสดงกรอบความคิดในการวิจัย

3 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ ปลัดอำเภอ ซึ่งปฏิบัติงาน ณ.ที่ว่าการอำเภอใน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน พะเยา และ แม่ฮ่องสอน ทั้งหมด 98 คน จาก 78 อำเภอ เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกสุ่มจากผู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1 งานปกครอง
- 2 สำนักงานอำเภอ
- 3 พัฒนาท้องถิ่น
- 4 ทะเบียนและบัตร
- 5 ป้องกัน
- 6 ส่งเสริมการปกครอง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของปลัดอำเภอต่อนายอำเภอ:กรณีศึกษาเขตภาคเหนือตอนบน ในครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

4.1 การสร้างแบบสอบถาม

มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการวิจัยจากตำรา เอกสารงานวิจัย และแบบสอบถามจากผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ คณาจารย์และอาจารย์ที่ปรึกษา
2. กำหนดขอบเขต ในส่วนเนื้อหาของคำถามเพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ ที่จะทำให้การศึกษา และมีลักษณะตามคุณสมบัติที่ดีของแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจวิจารณ์ และแก้ไข เพื่อให้ได้ความตรงตามเนื้อหา (content validity)
4. ทำการปรับภาษาที่ใช้เพื่อให้มีความกระชับและสามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงได้ จากนั้นจึงนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง
5. ทำการทดสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม) กับปลัดอำเภอ (ผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอ) จำนวน 20 คน
6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้มีความเหมาะสมตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น

แบบสอบถามปลัดอำเภอ ซึ่งประกอบด้วยคำถามดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม(ตัวแปรอิสระ) แบ่งเป็น 3 ส่วน จำนวน 11 ข้อ

(1) ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลมี เพศ อายุราชการ อาชีพหลักของบิดา-มารดา

(2) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา

สถาบันการศึกษา ลักษณะของสถาบันที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา

(3) ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ หน้าที่งานรับผิดชอบในปัจจุบัน การฝึกอบรม จำนวนนายอำเภอที่เคยเป็นผู้บังคับบัญชา

ด้านการฝึกอบรม

2. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ตอบที่มีต่อตำแหน่งนายอำเภอในภาพรวม

แบ่งเป็น 6 กลุ่ม จำนวน 15 ข้อ

(1) คำถามความเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถของนายอำเภอ 3 ข้อ

(2) คำถามความเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำของนายอำเภอ 3 ข้อ

(3) คำถามความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารงานของนายอำเภอ 3 ข้อ

(4) คำถามความเห็นเกี่ยวกับสังคมให้การยอมรับนายอำเภอ 2 ข้อ

(5) คำถามความเห็นเกี่ยวกับสถานภาพความสำคัญของนายอำเภอในอนาคต 2 ข้อ

(6) คำถามความเห็นเกี่ยวกับนายอำเภอมีความสามารถในการบริหารงานให้

สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอนาคต 2 ข้อ

3. คำถามเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระ 3 ข้อ

4.2 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร คู่มือ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แบบสอบถามครอบคลุมเนื้อหา กิจกรรม และวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วจึงนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาในแต่ละข้อคำถาม จากนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข

2. การหาความเที่ยง (reliability) เมื่อผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามในเชิงเนื้อหาแล้วเสร็จ จึงนำแบบสอบถามนี้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับ

ประชากรที่ศึกษา คือ ปลัดอำเภอ ซึ่งรับผิดชอบงานทะเบียน จำนวน 20 คน ซึ่งไม่ได้ถูกเลือกเป็นตัวอย่าง แล้วจึงนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

5. ประชากรเป้าหมายและการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรเป้าหมาย (ตัวอย่าง) คือ ปลัดอำเภอที่ปฏิบัติงานในภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด คือ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน ลำปาง พะเยา ลำพูน จำนวน 78 อำเภอ โดยการกำหนดขนาดของตัวอย่าง 156 ตัวอย่าง โดยกำหนดจากปลัดอำเภอที่รับผิดชอบงานต่าง ๆ 6 งาน จำนวนเท่า ๆ กัน ส่งแบบสอบถามสุ่มไปอำเภอละ 2 งาน ตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งสิ้น 156 ตัวอย่าง ได้รับคำตอบกลับมาทั้งหมด 98 ตัวอย่าง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นในการจัดเก็บข้อมูล โดยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมสอของแถมไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้แล้ว ทางไปรษณีย์

6.2 ทำการเก็บข้อมูลโดยให้ผู้ตอบส่งกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์หากเลยกำหนด 20 วัน ก็จะขอความร่วมมือโดยการประสานติดต่อทางโทรศัพท์เพื่อขอให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถาม คืนใหม่มากที่สุด โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2538 ถึงวันที่ 20 สิงหาคม 2538

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์คำถามที่มี 5 ตัวเลือก การเลือกตอบแต่ละช่วงคำตอบมีความหมายการให้คะแนนตามความรู้สึกคล้ายตามดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ความรู้สึกตอบคำถามนั้นเป็นจริงเกือบทุกครั้ง	= 5 คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง ความรู้สึกตอบคำถามนั้นเป็นจริงส่วนใหญ่	= 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง ความรู้สึกตอบคำถามนั้นเห็นจริงบางครั้ง	= 3 คะแนน
	ไม่เป็นจริงบางครั้ง	
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง ความรู้สึกที่ตอบคำถามนั้นไม่เป็นจริงส่วนใหญ่	= 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ความรู้สึกที่ตอบคำถามนั้นไม่เป็นจริงเกือบทุกครั้ง	= 1

คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับชั้น แต่ละระดับชั้นมีคะแนนห่างกัน
ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}} = \frac{5.00 - 1.00}{5} = 0.80$$

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 1.000 - 1.805 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 1.805 - 2.605 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 2.605 - 3.405 หมายถึง ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 3.405 - 4.205 หมายถึง เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 4.205 - 5.000 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และบรรณาธิกรด้วยมือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่ออธิบายเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชากรตามประเด็นต่าง ๆ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis at variance) หรือ anova ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.05 โดยใช้สูตรคำนวณ (ประชัย, 2529 : 315-316) ดังต่อไปนี้

$$F = \frac{MSB}{MSE}, df_1 = k - 1, df_2 = k(n - 1)$$

$$MSB = \frac{SSB}{(k - 1)}$$

$$MSE = \frac{SSE}{k(n - 1)}$$

$$SSB = n \sum_{j=1}^k (\bar{Y}_j - \bar{Y}_{..})^2$$

$$Y_{ij} = \mu_i + \varepsilon_{ij}$$

$$Y_{ij} = \mu + \alpha_i + \varepsilon_{ij}$$

μ คือ ค่าเฉลี่ยรวม (grand mean)

α_i คือ ผลของตัวแปรอิสระ

ε_{ij} คือ ตัวแปรผิดพลาด (error term)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved